

PRINCIPALELE OBIECTIVE TURISTICE

1. TINOVUL DE LA ROMANEȘTI :

Bioregiunea: alpină.

Ecoregiunea: Podișul Sucevei.

Încadrarea teritorial-administrativă: județul Suceava (Coșna).B

Suprafața: 21 hectare.

Altitudinea: 882 maximă, 862 minimă, 877 medie.

Căi de acces:

În cele două enclave ale sitului se poate ajunge pe jos, fiind limitrofe localităților Teșna și Coșna, în care se ajunge pe DN17 (Vatra Dornei-Bistrița Năsăud) sau cu trenul, cu coborâre în halta Coșna.

Habitatele de interes comunitar din sit

7110 — Turbării active

91 DO — Turbării cu vegetație forestieră

9410 — Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montana (Vaccinio-Piceetea)

Speciile de interes comunitar din sit

Plante: Curechi de munte, Gălbenele (*Ligularia sibirica*).

Caracterizarea sitului

Situl adăpostește două tinoave de interes comunitar prioritar în care crește pinul silvestru, turbării active și turbării împădurite, ce se remarcă printr-o diversitate structurală și floristică deosebită, și păduri acidofile de molid. Stratul de turbă are aici grosimi considerabile, ajungând până la 3 m. Capacitatea de regenerare deosebită a speciilor arborescente edificatoare pentru habitat este foarte mare. Situl constituie un habitat foarte bun pentru planta carnivoră roua cerului a cărei populație ajunge la o densitate foarte mare, de aproximativ 5000 de exemplare cantonate într-o suprafață de 0,15 ha. Prezența unei populații foarte restrânse de curechi de munte, specie de interes comunitar, sporește de asemenea importanța sitului pentru conservare.

Biotopul

Geologie I geomorfologie

Tinovul s-a format pe depozitele aluviale andezitice ale terasei pârâului Teșna, cu afluentul său Fundoaia. În baza orizontului inferior de turbă apare un orizont de argilă plastică impermeabilizată printr-un nivel hidrostatic ridicat.

Pedologie

În sit predomină solurile hidromorfe (tipul gleic cu subtipurile tipic și turbos), histosolurile (solul turbos tipic) și cambisolurile (cu tipul de sol brun acid).

Hidrologie

În imediata vecinătate a celor două suprafețe incluse în sit curge pârâul Teșna, cu afluentul său principal Fundoaia.

Aspecte climatologice

Situl se înscrie în ținutul climatic montan răcoros de munte, în care se individualizează topoclimatele de depresiune și de vale. Temperaturile medii ale lunii ianuarie sunt sub —6 iar cele ale lunii iunie nu trec de 14 °C, cantitatea medie de precipitații având valori de peste 600 mm. Gerurile târzii și timpurii sunt destul de frecvente, iar stratul de zăpadă se menține mult timp.

Biocenoza

Vegetația

În acest sit sunt grupate asociații turbicole lemnoase, slab până la mediu închegate, cu înălțimi de 6-9 m, edificate preponderent de mesteacăn și localizate la marginile tinoavelor. Stratul de turbă este discontinuu, ceea ce explică lipsa unor specii oligofrene tipice pentru turbării.

Întâlnim în tinov mai multe specii de mușchi de turbă și mușchi de pământ, iar în stratul arborilor apar și pinul silvestru și sporadic molidul. Dintre ciuperci au fost identificate 68 de specii, două dintre ele fiind citate pentru prima dată în flora României. Dintre speciile de ferigi întâlnite aici amintim feriga de mlaștină, feriga de baltă și feriga de piatră. În stratul arbustiv și ierbos dominante sunt merișoarele, afinul negru și bumbăcarițele, alături de care apare și ruginarea. În porțiunile drenate și

curățate se întâlnesc salcia târâtoare, garofița, șapte degete, trifoieștea și curechii de munte, specie de interes comunitar. În stratul ierbos mai întâlnim trestioara, vuitoarea și mlacelele (gălbenușele). Situl constituie un habitat foarte bun și pentru planta carnivoră roua cerului, a cărei populație ajunge la o densitate foarte mare.

Fauna tinovului este constituită dintr-un spectru bogat de nevertebrate caracteristice zonelor umede, cu multe specii de organisme microscopice. Fauna de nevertebrate include specii de gândaci, lăcuste și cosași, libelule și fluturi. Fauna de amfibieni și reptile cuprinde specii precum buhaiul de baltă cu burta galbenă, broasca mare de lac, broasca râioasă verde, salamandra, năpârca și șopârla de câmp. Dintre păsări au fost văzute frecvent în sit ciocănitoarea neagră și ciocănitoarea pestriță mare alături de multe alte specii cuibăritoare precum pițigoii, cinteze, aușei și silvii.

În centrul comunei, pe terenul din spatele școlii găsim un număr de peste 80 de tufe de *Betula humilis* sau *mestecănaș*, arbust care are un arel foarte restrâns în România, fiind prezent doar în tinovurile din Suceava și Harghita. Această specie este un relict glaciatic (a supraviețuit perioadei de glaciațiune) cu populații restrânse în Europa. În țară la noi, din cauza drenării și cosirii zonelor mlăștinoase, specia se află în declin. În urma studiilor efectuate de către Institutul de biologie București al Academiei Române, populație de mestecănaș este cea mai numeroasă de la noi din țară.

În ceea ce privește speciile de insecte, găsim o specie foarte rară de fluture, *Lycaena helle*, cu denumirea populară de *fluturașul purpuriu*, specie protejată la nivel European și național prin Directiva Habitacelor (anexele II și IV) respective OUG57/2007 (Anexa 3) fiind inclusă și în Cartea Roșie a Nevertebratelor din România.

2.FESTIVALUL FRUCTELOR DE PĂDURE

Ajuns la cea de a XIV ediție, festivalul adună oameni din toate colțurile țării. Are loc în primul weekend al lunii septembrie, desfășurându-se pe parcursul a două zile. În prima zi au loc competiții sportive la care participă echipe din comunele aflate în Bazinul Dornelor Primăria acordând diplome și medalii echipelor câștigătoare.

Ziua a doua începe cu un frumos spectacol artistic la care participă artiști renumiți din zonă și din țară.

Gospodinele renumite din zonă aduc preparate din fructe de pădure care sunt prezentate într-o expoziție cu vânzare. Seara se încheie cu un foc de artificii. Anual, acest festival aduna în jur de 500-600 de oameni de pe tot cuprinsul țării.

3. CONCERT DE COLINDE

La începutul lui decembrie, în preajma zilei de Sfântul Nicolae are loc festivalul de colinde FLORILE DALBE, unde se desfășoară un spectacol de colinde de Crăciun la care participă ansambluri folclorice din toată țara. Acest festival are loc la Căminul Cultural din centrul comunei și poate participa orice doritor.

4. SPECTACOL DE DATINI ȘI OBICEIURI DE IARNĂ

Este un spectacol care are loc în fiecare an, în ajunul Crăciunului și care reunește celebrele „benzi de capre”, și grupuri de colindători din comună și din zonele învecinate. O dată cu lăsarea întunericului sătenii se aduna la Căminul Cultural din centrul satul avand cu ei bucate și băuturi tradiționale din care gusta cu mare nerabdare după un post îndelungat. Pe scenă urcă grupurile de mascați, (numite și benzi de capre) care încep spectacolul cu un frumos colind urmând apoi jocul caprei, ursului, tiganului și restul benzii.

5. TINOVUL DE LA LARION

Bioregiunea: alpină.

Ecoregiunea: Carpații Orientali.

încadrarea teritorial-administrativă: județul Bistrița-Năsăud (Lunca Ilvei), județul Suceava (Coșna, Poiana Stampei).

Suprafața: 3.023 hectare.

Altitudinea: 1.237 maximă, 731 minimă, 955 medie.

Căi de acces

Situl este traversat de DJ172D care străbate localitățile Lunca Ilvei și Tătaru. Chiar prin interiorul sitului trece calea ferată Ilva Mică-Floreni, gara Grădinița fiind situată în sit.

Habitatele de interes comunitar din sit

91 DO — Turbării cu vegetație forestieră

Speciile de interes comunitar din sit

Mamifere: Urs brun (*Ursus arctos*), Râs (*Lynx lynx*), Lup (*Canis lupus*).

Plante: *Buxbaumia viridis*.

Caracterizarea sitului

Situl conservă habitatul de turbărie împădurită și tinoave în care stratul de turbă are grosimi considerabile, caracterizate printr-o diversitate floristică deosebită. Pădurile din sit, formate din molid, pin silvestru și mesteacăn pufos, se remarcă prin capacitatea naturală mare de regenerare, subliniată de prezența puieților de diverse vârste. În sit se găsesc importante populații de roua cerului și de carnivore mari protejate la nivel european, râs, lup și urs (ultimul fiind prioritar pentru conservare), care folosesc habitatele din zonă ca loc de hibernare și reproducere. Situl include și rezervația naturală de interes național „Crovul de la Larion”.

Biotopul

Geologie și geomorfologie:

Situl este localizat în Depresiunea Dornelor, o depresiune tectono-erozivă drenată de Bistrița și afluenții săi Dorna și Neagra Șarului. Relieful variat, care cuprinde zonă montană, deluroasă și teren de luncă, este sculptat în formațiuni sedimentare pliocene și vulcanice. Zona se încadrează în sistemul depresionar subvulcanic intern, cu amprentă proprie de groapă tectonică provenită prin prăbușire. Aici avem două zone cu predispoziție diferențiată la eroziune: zona șisturilor cristaline și a rocilor eruptive, caracterizată prin existența unui substrat litologic constituit din roci dure masive și impermeabile, cu eroziune redusă la suprafață și în adâncime și cu un relief dominat de versanți cu pante mari, și zona sedimentară care prezintă un substrat alcătuit din roci friabile detritice, permeabile și intens afectate de factorii

erozivi la suprafață și în adâncime, cu un relief cu pante domoale și fragmentare puternică.

Pedologie

Tipul principal de sol este cel brun edafic, urmat de solurile cu gleizare pronunțată pe care se dezvoltă păduri de conifere și tinoave.

Hidrologie

Situl este străbătut de pâraiele Silhoasa, Bolovan, Siminic și Pârâul lui Pușca. Silhoasa și Bolovan sunt afluenți ai râului Ilva, iar Siminic este afluent al râului Teșna, care izvorăște de sub poalele muntelui Măgura Calului.

Aspecte climatologice

Situl se află într-un climat continental moderat montan cu temperaturi medii anuale de 5,1 °C, amplitudini termice de 21,5 °C între lunile ianuarie și iulie și o pondere a zilelor cu calm atmosferic de 68,8%. Valoarea medie multianuală a vitezei vântului este de 2,2 m/s, iar cantitățile medii anuale de precipitații sunt de 657,4 mm. Numărul mediu anual de zile cu strat de zăpadă este de 105, grosimea medie a acestuia fiind de 110 cm. Iarna predomină invaziile de aer de natură arctică din NV, iar vara cele de aer cald, temperat maritim. Verile și primăverile sunt mai scurte, uneori ploioase și răcoroase, în schimb toamnele sunt lungi.

Biocenoza

Vegetația

Turbăria cu vegetație forestieră este un habitat prioritar pe care îl găsim în sit și reprezintă o etapă intermediară între turbăriile active, improprii vegetației forestiere, și pădurile propriu-zise. Un element de specificitate al zonei este dat de prezența mlaștinilor oligotrofe (tinoave), ce păstrează elemente floristice specifice perioadelor interglaciare și similare zonei de tundră. Acestea se află într-o stare de conservare relativ bună, având o suprafață mare cu strat de turbă gros de 3 m. Este prezentă o importantă populație de roua cerului (plantă carnivoră), cu o densitate de aproximativ 500 exemplare/ha. Tinovul este înconjurat de păduri de molid, pin silvestru și mesteacăn pufos, cu structuri complexe și neregulate dezvoltate pe sol cu exces de

umiditate. Aproximativ 110 ha sunt reprezentate de păduri de molid cu mușchi de turbă și afini, molidiș cu mușchi de pământ, molidiș cu anin alb și molidiș cu măcrișul iepurelui. Sunt prezente rare exemplare de cireș, brad și fag. Trebuie menționată capacitatea mare de regenerare a speciilor arborescente evidențiată prin prezența puiștilor de molid și pin de diverse vârste. Situl conservă o specie rară de mușchi, de importanță comunitară de mici dimensiuni care se dezvoltă pe lemn degradat.

Fauna

Fauna sitului este caracteristică pădurilor de conifere și amestec din Carpații Orientali. Speciile care au aici populații-nucleu foarte importante la nivel european sunt carnivorele mari (ursul, lupul și râsul), pentru care situl reprezintă atât un culoar ecologic cât și o zonă propice hibernării și reproducerii. Pe lângă aceste specii de interes comunitar, sunt prezente importante populații de cerb carpatin, căprior, mistreț, vulpe, jder de copac, jder de piatră, nevăstuică, hermelină, cocoș de munte, ieruncă, buhă, ciocănitoare neagră.

Aspecte socio-economice și culturale

Cele două comune aflate în vecinătatea sitului nu dispun în prezent de un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă sau canalizare (ambele fiind în curs de realizare) gospodăriile fiind încălzite în sistem individual, cu lemne sau gaz. Cei peste 5500 de locuitori se ocupă cu agricultura, creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea primară a lemnului și a pietrei în cariere și cu agroturism.

Situl se află în Tara Dornelor, zonă cu o mozaicare etnică și o diversitate culturală care se reflectă până astăzi în tradițiile, obiceiurile, portul, folclorul și arhitectura locală. Satele sunt o atracție în sine prin simplitatea gospodăriilor tradiționale în care activitățile sunt specifice anotimpurilor. Costumele populare pot fi admirate și astăzi în zilele de sărbătoare și cu ocazia festivalurilor locale, dintre care amintim „Întâlnirea cu Fii Satului”, „Flori de Mai”, „Ziua Bujorului de Munte”, „Întâlniri Bucovinene”, „Flori de pe Dorna”, „Cântecul Cetinii”, „Dorna-Plai de Joc și Cântec”, „Porniți Plugul Feți Frumoși!”, „Datini și Obiceiuri din Străbuni”, „Festivalul fructelor de padure”, etc.